

A tanulmány a Kodály-ösztöndíj 2024 keretén belül készült.

Szerző: Gusztin Rudolf

A Pécsi Dalárda annotált forrásjegyzéke

Előszó

A Pécsi Dalárda mint az ország egyik legjobb és legelismertebb dalárdája, tekintélyes levéltári iratanyaggal rendelkezik. A Magyar Nemzeti Levéltár Baranyai Megyei Levéltárában (MNL BML) található HU-MNL-BaML-X.56. jelzetű, „Pécsi Dalárda iratai és kottatára” elnevezésű iratanyag, mely az 1847, 1861–1954 éveket fedi le, 7,66 fm-t tesz ki. Ezt a – hazai dalárdák viszonyában – tekintélyes mennyiségű forrásanyagot a levéltár három fő részre osztotta: a) Közgyűlési jegyzőkönyvek, b) Általános iratok, c) Kottatár. Az elmúlt években lehetőségem volt ezeket az anyagokat átnézni, digitalizálni, rendszerezni és jegyzeteket készíteni, ill. publikációkat készíteni és előkészíteni.

Bár Haksch Lajos *A negyvenéves Pécsi Dalárda története (1862–1902)* és dr. Vargha Dezső korábbi főlevéltáros tanulmányai értékesek és irányadóak a kutatók számára, az egyet levéltári anyagának szisztematikus feldolgozására tudomásom szerint eddig nem került sor. Ideje volt hát, hogy a jegyzetanyag, melyet az utóbbi években készítettem a feldolgozott primér forrásokról, valamiképpen közkinccsé váljon. Így abban a reményben, hogy más kutatók számára hasznos támponttá válhat, jelen publikációval közreadok egy annotált forrásjegyzéket, mely tájékozási pontként vezethet nem csak engem, de más kutatókat is az iratanyagban. Igaz, ez a jegyzék sem teljes

még, hiszen kutatásom 1868-ig szorítkozik, így egy tekintélyes anyag nincs még átnézve: a közreadott forrásjegyzék tehát a Pécsi Dalárda 1847, 1862–1868 közötti működéséhez szükséges anyagokat tartalmazza csupán.

Bár kutató ritkán mondja, hogy mindent átnézett, készen van az anyaggal, azt gondolom, a Pécsi Dalárdával kapcsolatos fontos anyagok többségét valóban tartalmazza a jegyzék. A következő hetek, hónapok és évek újabb eredményeit pedig később beépítem ebben a tanulmányba, melyet frissíteni fogok a Magyar Zenetörténet Online honlapján.¹

---

¹ <https://mzo.zti.hu/>

Forrásjegyzék közlése annotációkkal

MNL BML, X.56.1. Pécsi dalárda irattára: Alapszabályok 1861–1911, Titkári jelentések az elmúlt működésről 1861–1935, Jegyzőkönyvek 1861–1935, Felhívás belépésre 1862

[A pécsi dalárda elnökségének levele]

Jelzet: 64.111.7.2.

Dátum: 1862. február 11.

Tartalmi kivonat: A pécsi dalárda elnökségének levele Wargha Ferenc, Wachauer Károly, Szigriszt József, Valentin Károly, Petrovich Ferenc, Schiebinger Ferenc, Spiesz János, Preusz Adolf és Platz Ferenc választmányi taguraknak címezve.

Megjegyzés: Az 1862-es újjáalakulás egyik legfontosabb dokumentuma. A levél teljes tartalma alább látható.

A pécsi dalárda elnökségétől. F. hó 12^{én} azaz szerdán esti 7 órakor az egylet ideiglenes helyiségében Szigriszt urnál választmányi ülés tartatik, melyre a t. választmányi tagok ezennel meghivatnak. Kelt Pécsen, 1862. febr. 11.

Felsmann [-] titkár

Schmidt Péter.

látta: Wargha Ferenc

„: Szigriszt Josef

„: Wachauer

„: Valentin K

„: Petrovich

„: Spiesz,

„: Schiebinger nem jöhet

„: Platz

„: Preusz

A pécsi dalárda 1862^{ik} évi Május hó 1^é tartott gyűlésének jegyzőkönyve

Jelzet: 64.113.3.1

Dátum: 1862. május 1.

Tartalmi kivonat: Az újjáalakult dalárda alakuló gyűlése, első tisztválasztó gyűlése, az első közgyűlés. Eddig ideiglenes választmány / tisztikar működött. Az eddigi ideiglenes elnök, Schmidt Péter lemondott, Bánffay Simont választják meg elnöknek.

Megjegyzés: Meglepő, de már itt szóba kerül, mennyire fontos, hogy legyen magyar karmestere is az egyletnek. A legvégén található ceruzás megjegyzés feltehetően későbbi. Ez a forrás az első közgyűlés jegyzőkönyve, mely a jegyzőkönyveket tartalmazó nagy könyvbe később bevezetésre került. Az irat teljes tartalma alább látható.

A működő tagok s többen a pártolok közül összegyűlvén a Dalárda termében, miután Tekintetes Nagy József polgárnagy mint kir: biztos megjelent, Schmidt Péter úr az ideiglenes választmány elnöke a gyűlést esti 8 óra után megnyitotta, lelkes beszédében kimutatását adván a Dalárda eddigi működése s anyagi állásának, s miután e gyűlés azért hivatott össze hogy a társulat tisztaságát[?] és választmányát szervezze, szónok Úr az ideiglenes választmánnyal együtt – köszönetet szavazván a bizalomért mely őt a társulat eddigi vezetésével[?] megtisztelte – leköszön.

Erre Felsmann úr a társulatot felszólítja: hogy Schmidt úr mint a tagok legidősbbe s érdemesbbje kéressék fel a gyűlés elnöksége s vezetésére, mely indítvány midőn egyhangú tetszéssel fogadtatott Schmidt Péter úr az elnökséget elfogadja kérvén azonban a társulatot hogy őt semminemű tisztségre elne válassza, miután hajlott koránál fogva kövelmeinek tán nem felelhetne meg oly mértékben mint óhajtaná, egyuttal e gyűlésre Hepp János pártoló tagok mint jegyzőt kéri maga mellé adadni – kérése teljesítettvén, a gyűlés a társulási hivatalnokok választásához kezdett, mi hogy gyorsabban s minden zavar nélkül történjék, elnök úr minden hivatalra három három egyént ajánlott, ezáltal azonban nem zárván ki

senkinek sem jogát, tetszése szerint valakit ajánlani. A társulat elnöke választásánál a gyűlés elnöke elérve a meghatározott hármas ajánlat, és titkos szavazással az egész gyűlés óhajával találkozott, midőn a társulati elnökség elfogadására Tekintetes Bánffay Simon köztisztelés[?] és szeretetben[?] álló ügyvéd urat ajánlotta felkérni; nevezett ügyvéd úr lelkes közfelkiáltással elnökké választatik, s Felsmann indítványára Petrovics, Vachauer és Salamon urak a gyűlés kiküldetnek hogy Tek. Bánffay urral megválasztását tudassák[?], őt az elnökség elfogadására s a gyűlésbeni szives megjelenésre felkérjék. Ezek után alelnökségre ajánltatnak: Varga, Spies, Petrovics, 25 szavazat Spiésre esvén kikiáltatik alelnöknek. Jegyzőségre ajánltattak: Felsmann, Petrovics, Platz, szótöbbséggel megválasztatik: Felsmann.

Karmesternek ajánltatik: Vachauer, Varga, Preusz – 28 szóval három ellenében megválasztatik: Vachauer.

A másodkarmester választása előtt Felsmann indítványozza, hogy miután az első karmester a magyar nyelvet nem bírja másodkarmesternek magyarajku választassék, ez indítvány következtében e három ajánlott: Varga, Preusz és Puksch urak közül szótöbbséggel Varga úr lön másodkarmester.

Pénztárnokságra ajánltatván Valentin, Schibinger és Háj ur – megválasztott Valentin úr.

Leltárnokságra: Szigrisztet Dietrich Fuchs urak – megválasztott Szigriszt úr.

E körben az elnökért kiküldött urak visszajövéen a gyűlés tőlük örvendetes tudomásul vesz: hogy Tek. Bánffay úr az elnökséget elfogadta, s a meghívásnak örömmel engedve személyesen megjelenendik. Néhány perc mulva a társulat imént megválasztott elnöke hangos éljenek közt a gyűlésterembe lép; forro szavakkal mond köszönetet a bizalomért mely őt e társulat élére állitá, melynek felvirágzásáért örömmel fog fáradni – mi hogy sikerüljön egyetértés és kölcsönös szereretre buzditja a társulat tagjait. Schmidt Péter úr az egész gyűlés nevében

köszönetet szava[?] Tek. Bánffay úrnak a szives készségért mellyel az egész társulat óhajának engedve a Dalárda elnökségét elfogadta. S most a tisztviselők megléven választva a nyolcz tagbol álló választmány szervezéséhez kezd a gyűlés. Felsmann hálás elismerésből Schmidt Péter úr iránt – ki eddig oly készséggel állt a dalárdát szervező választmány élén, s annak létrehozásán oly sokat fáradott – őt közfelkiáltással első választmányi tagul megválasztani kéri, a gyűlés tagjai [négy szót nem lehet kiolvasni] Schmidt urat egyhangulag megválasztják. A választmány többi tagjaiul szótöbbséggel kineveztetnek: Schiebinger, Petrovics, Preusz, Ruzske, Puksch, Fuks Ádám és Platz urak. Ezzel a gyűlés bevégezvén feladatát miután még Spies János alelnök úr Tek. Nagy József polgárnagy úrnak a gyűlés nevében köszönetet mondott szives jelenlé[nem olvasható a vége] elnök úr a gyűlést feloszlatta.

Pécset Pünkösöd hava lén 1862

jegyzette Hepp János.

az alakító gyűlés jegyzője

[Ceruzás: Levéltári szám] 24/1862

Jegyzői jelentés

Jelzet: 64.113.3.

Dátum: 1864²

Tartalmi kivonat: Az első egyleti év összefoglalása kronologikus sorrendben haladva.

Megjegyzés: Alább egy rövid részlet a bevezetőből.

Midőn a múlt évben egyletünk első évi évkönyvében a „Pécsi Dalárda” keletkezését előhaladását és tevékenységének nevezetesebb pontjait elősoroltuk, kötelességüknek tartjuk ez évben is jegyzőkönyvünknek főbb pontjait a nyilvánosság elé bocsájtani.

---

² Bár ceruzás bejegyzésként szerepel egy „2/1863”, de tekintve, hogy a jelentés úgy kezdődik, miszerint az előző egyleti évhez hasonlóan most is szeretne beszámolni, ezért ez az 1862/63 után csakis az 1863/64-es év lehet.

A pécsi dalárdának 1864 évi majus 4én tartott közgyűlésben az egyleti pénztár kezelésének és számvitelének megvizsgálására kiküldött bizotmánynak jelentése

Jelzete: 64.113.3.?

Dátum: 1864. május 23.

Tartalmi kivonat: A pécsi dalárdának 1864 évi majus 4én tartott közgyűlésben az egyleti pénztár kezelésének és számvitelének megvizsgálására kiküldött bizotmány (Grabartis Ernő, Schiebinger Ferenc, Lesn[ner?] [J?], Platz Ferenc) jelentése, melyben mindent rendben találtak és köszönötet mondanak Valentin Károly pénztárnoknak jó munkájáért.

Kimutatása a „pécsi dalárda” egylet tulajdonához tartozó zeneművek és helyiségében létező egyéb ingóságairól

Jelzete: 64.113.3

Dátum: [ceruzás bejegyzés oldal tetején] 6/1864 [ceruzás bejegyzés oldal alján] 2/1864

Tartalmi kivonat: Rövid kimutatás két kategóriára osztva: a) zeneművek (hat sornyi adat), b) egyéb tárgyak (1 üres sor). A zeneművek darabszámai színes ceruzával vannak bejegyezve, elüt az egyébként tintával írott anyagtól. Kérdés, hogy ez későbbi bejegyzés-e.

Megjegyzés: Az előző dokumentumban van benne ez a lap.

Toldalék. Az egylet zeneművei és birtokban lévő tárgyai

Jelzet: 64.113.3.1.

Dátum: -

Tartalmi kivonat: Kimutatás a pécsi dalárda tulajdonához tartozó zeneművek és annak helyiségében lévő egyéb ingóságairól

Megjegyzés: Az egész dokumentum át van húzva, ennek ellenére igen tanulságos. A túloldalon (64.113.3.2), valamint annak az ívnek a másik oldalán ceruzával rengeteg bejegyzés a magyar és német kardalokról, az

Odeon és Orpheus gyűjteményekről számszerűleg. Fejjel lefele pedig ceruzával névsor.

Angekaufte Musikalien

Jelzet: 64.113.3.2

Dátum: A lap jobb alsó sarkában egy „65”-ös szám vehető ki, de nem bizots, hogy ez évszám.

Tartalmi kivonat: Német felirattal zeneművek lajstroma, mellettök – feltételezhetően – az áraik.

Neve azon adakozo urakrol akik a zeneműtart ajándékaik által szaporittatták

Jelzet: 64.113.3.4

Dátum: -

Tartalmi kivonat: Névsor.

Megjegyzés: Az egész oldal ceruzával át van húzva.

MNL BML, X.56.1. „Pécsi Dalárda” jegyzőkönyve 1862–1869

Jelzete: 67.200

Az 1862–1868 közötti időszak feldolgozásra került. Az 1862, 1864–68 közötti jegyzőkönyvek kivonatos formában, az 1863. évi jegyzőkönyvek szerinti átiratban kerültek rögzítésre. Készült egy tanulmány „A Pécsi Dalárda 1862–1868 között készült jegyzőkönyveinek válogatott és annotált kiadása” címmel, melyben 75 tételt válogattam össze és láttam el kritikai megjegyzésekkel.

Az egylet az alábbi időpontokban tartott választmányi ülést és közgyűlést:

A pécsi dalárdának 1862. február 12-én tartott első választmányi ülésének jegyzőkönyve

1862. február 14-én tartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyve

1862. február 14-én 's következő napjaiban tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. március 5-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. március 13-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. március 17-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. március 24-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

1862. április 13-án folytatólagosan tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Fünfkirchen um.[?] 23 April 1862

Az 1862. április 24-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. május 10-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. május 10-i jegyzőkönyv IX. pontja értelmében u.[?] hó 29-ről kelt üdvözlő levelek intéztettek a következő egyletekhez

Az 1862.ki május 26-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. július 7-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. július 14-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. július 17-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. július 30-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. augusztus 18-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. október 19-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. október 22-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. évi nov. 9-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. évi nov. 14-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. évi december 7-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1862. évi dec. 21-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

27./ Az 1862. évi dec. 30-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

28./ Az 1863. évi januarius hó 11-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

29./

30./ Az 1863. évi januarius 25-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve.

31./ Az 1863. évi januarius 30-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

32./ 1863. januarius 31-én rendezé a Dalárda a harmadik alapszabályszerű Dalkörét. Az ez alkalommal eszközölt nyomtatványok példányi 44. szám alatt leltározattak.

33./ Az 1863. évi februarius hó 16-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

34./ Az 1863. évi március 1-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

35./ Az 1863. évi április hó 6-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve.

36./ A múlt hó 29-én rendezett hangverseny alkalmával eszközölt nyomtatványok példányai 48. szám alatt leltározattak.

37./ Az 1863. évi április 17-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve.

38./1863. április 25-én rendezé a Dalárda ezidei negyedik alapszabályszerű dalkörét. Az ezen alkalommal eszközölt nyomtatványok példányai 49. sz. alatt leltár.– 49/863

39./Az 1863. május hó 2-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

40./ Az 1863. május hó 31-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve.

Az 1863. évi június 1-én és 2-án tartott tisztújítási közgyűlés jegyzőkönyve

1./ Az 1863. évi június 14-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve.

2 Az 1863. évi junius 15én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
3. Az 1863. évi julius 2án tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyve.
4. Az 1863 julius 23án tartatott választmányi ülés jegyzőkönyve
6. Az 1863 September 4én tartatott választmányi ülés jegyőkönyve.
7 Az 1863 October 5én tartott választmányi ülés jegyökönyve
8 Az 1863 évi November 5én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
9 Az 1863 évi Nov 9én tartott választmányi ülés jegyző könyve
10. Az 1863 évi November 20án tartott választmányi ülés jegyző könyve
11 Az 1863 évi December lén tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
12 Az 1864 évi Januarius hó 10én tartott választmányi ülés jegyző könyve
13. Az 1864 évi januárius hó 24én tartott választmányi ülés jegyző könyve
14 Az 1864 évi faeb: hó 2án tartott választmányi ülés jegyző könyve
15 Az 1864 évi faebmarcius hó 14én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
16 Az 1864 évi Marczius hó 9én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
17. Az 1864 évi Marczius 27a tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1864. évi majus hó 14én tartott közgyűlés jegyzőkönyve
Az 1864. május 28.án tartott választmány ülés jegyzőkönyve.
Az 1864iki Junius 9én tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyve
Az 1864iki Junius 19én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1864iki Junius 22én tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyve
Az 1864. július hó tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyve
Az 1864. évi augusztus hó 28án tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyve.
[...]
Az 1864. szeptember 11-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1864ik évi October hó 7ik napján tartott választmányi gyűlés jegyző-
könyve
Az 1864ik évi October hó 27-én tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyve
Az 1864. évi November hó 30án tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyve
Az 1864ik évi December hó 19én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1865 feb. lén tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1865ik feb. 14én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1865ik marczius 13án tartott választmányi ülés jegyző könyve
1865ik Marczius 29én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1865-ik évi Aprilis hó 23-án tartott választmányi ülése jegyzőkönyve
Az 1865. évi Majus 3-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1865-ik évi majus hó 6-án tartott közgyűlés jegyzőkönyve
Az 1865ik évi majus hó 15-én tartott közgyűlés jegyzőkönyve
Az 1865ik évi majus hó 15én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1865ik évi junius hó 12én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1865ik évi julius hó 9én megtartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1865ik évi julius 30án megtartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1865ik évi augustus hó 30án tartott választmányi ülés
Az 1865ik évi october hó 8án megtartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1865-ik évi November hó 1-én megtartott választmányi ülés jegyző-
könyve
1865-ik évi Deczember hó 24-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1866-ik évi Január hó 21-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1866-i Februar hó 14-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1866. évi mártius 10-én tartott választmányi gyűlés jegyzőkönyve
1866. évi április hó 5én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1866. évi április hó 17-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Közgyűlési jegyzőkönyv, 1866. május 4., 7., 8
Folytatása az 1866ik évi május hava 4ik 7ik és 8án tartott közgyűlési jegy-
zőkönyvének
Az 1866. évi május hó 25. tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1866. évi julius 5én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1866. évi julius jo 13.án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1866. évi julius hó 19. tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1866. évi julius hó 26-án tartot választmányi ülés jegyzőkönyve
1866ik évi aug. 27-én tartott választm. ülés jegyzőkönyve

Az 1866ik évi szept. 4én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1866. évi október hó 12.én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1866. évi október 19-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1866. évi november 19én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1866. évi deczember 4én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1866. évi deczember 29én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867-ik évi január hó 15én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867. évi február 8án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1867. évi február 28.án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1867. évi márczius hó 15-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1867. évi márczius 24.én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867. évi márczius 29.én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1867. évi április 7.én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1867. évi április 12.én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
1867. évi április 21.én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867. évi április 25.én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867. évi május hó 1.én tartott közgyűlés jegyzőkönyve
Az 1867. évi május 1.én tartott közgyűlés jegyzőkönyvének folytatása, május 28.
Az 1867ik évi majus hó 14-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve.
Az 1867ik évi június hó 6-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867-ik évi június hó 23-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867dik évi julius hó 6-án megtartot választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867.ik évi julius hó 30-án megtartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867ik évi október hó 20án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867ik évi november hó 13án megtartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1867ik évi december hó 6-án megtartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868-ik évi január hó 14-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Az 1868-ik évi febr. hó 7-én tartott közgyűlés jegyzőkönyve
Az 1868-ik évi martius hó 17-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868-ik évi april hó 10-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868-ik évi april hó 28-án megtartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Tisztújítási közgyűlési jegyzőkönyv
Közgyűlési jegyzőkönyv mely 1868. évi május hó 24én d. e. 10 órakor a Pécsi dalárda termében T. Radenich János úr elnöklete alatt Sütkey Gyula jegyző és 23 pártoló tag úrnak jelenlétében felvétellett
Az 1868. évi május hó 25-én és 26án tartott közgyűlés jegyzőkönyve
Az 1868. évi május hó 27-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868. évi junius hó 22.én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868. évi július hó 6.án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868. évi július hó 16-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868. évi augusztus hó 4én megtartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868.ik évi július hó 23.án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868. évi augustus 8án és folytatólag 11én tartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyve
Az 1868. évi augusztus havának 24. napján tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868. évi sept. 9én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868. évi október hó 17én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868. évi október 24én tartott közgyűlés jegyzőkönyve
Az 1868. évi november hó 19én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868. évi november hó 23-án tartott rk közgyűlés jegyzőkönyve
Az 1868. évi deczember hó 2.án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve
Az 1868. évi deczember hó 18.án tartott választmányi ülés jegyzőkönyve

Egy évben átlagosan körülbelül 20 választmányi ülésre került sor, évente pedig az 1868. évet leszámítva egy-két közgyűlésre.

„Az 1863. évi januarius hó llén tartott választmányülés jegyzőkönyve” utáni 29. számú jegyzőkönyv címének hiánya nem hiba, valóban nincs elnevezése.

MNL BML, X.56.9. Pécsi Dalárda irattára

Statuten der Pécsi-Dalárda

Jelzet: 64.111.4/1

Dátum: 1862 januárja

Tartalmi kivonat: A Pécsi Dalárda német nyelvű alapszabálya. Ezt bocsátották a közgyűlés elé és került elfogadásra februárban.

Megjegyzés: 14 oldalas anyag.

Pécs sz. kir: város Polgármesterétől

Pécs sz. kir: város Polgármesterétől a Pécsi Dalárda Elnökségének

Jelzet: 64.111.5.1

Dátum: 1862. április 7.

Tartalmi kivonat: A polgármester (Nagy József) kéri, hogy a közgyűlés időpontját előre közöljék vele, mivel szeretne megjelenni. Mellékelte a helyben hagyott alapszabályokat.

Megjegyzés: Hivatalosan a 121. sz. irat, a levél megírásával megegyező tintával van rajta. Levéltári száma 15/862, ez feltehetőleg a dalárda számozása.

A Pécsi Dalárda alapszabályai

Jelzet: 64.111.5.2

Dátum: 1862 januárja

Tartalmi kivonat: A Pécsi Dalárda magyar nyelvű alapszabálya. Ezt bocsátották a közgyűlés elé és került elfogadásra februárban.

Megjegyzés: 10 oldalas. Az irat végén: „7253 elsz. Ezen egyleti alapszabályok helybenhagyatnak. Budán marczius 26án 1862. Helytartó ö Nmél-tósága nevében [kiolvashatatlan aláírás]” Ez tehát a hivatalos hatósági végzés. Az alapszabályt aláírta Schmidt Péter elnök, Felsmann József, Varga Ferencz [olvashatatlan] tanár, Wachauer Károly székesegyházi karénekes, Valentin Károly könyvtáros, Szigriszt Josef tanár, Spies János segédlelkész, Pesrovich Ferenc tanár, Schiebinger Ferenc kereskedő.

A Pécsi Dalárda alapszabályai

Jelzet: 64.III.5.1–2.

Dátum: nincs [színes ceruzás bejegyzés: ad 15/1862]

Tartalmi kivonat: Az alapszabály magyar nyelven.

Megjegyzés: Piszkozat (vagy ha úgy tetszik: korrektori példány) ceruzás áthúzásokkal, megjegyzésekkel. Feltehetően ez volt a munkapéldány. 8 oldalas.

64.III.4.1–3 és 64.III.4.3

Egy iratköteg, feltehetően a magyar alapszabály piszkozatának a hátulja. Színes ceruzás bejegyzés: 1862/2.

Felső részén ceruzával néhány jegyzőkönyvi feljegyzés tőmondatokban az alapszabály elfogadása és az árvízkárosultak kapcsán.

A Pécsi Dalárda alapszabályai. Statuten der Pécsi Dalárda

Jelzet: 61.9.220.1

Dátum: 1862 januárja

Tartalmi kivonat: A nyomtatott alapszabály két nyelven.

Megjegyzés: 7-7 oldalas, a pécsi lyceumi nyomdában nyomták.

Hölzl köszönőlevele

Hölzl levele Angyal elnöknek

Jelzet: 124./1865; 19/1865

Dátum: 1865. november 8.

Tartalmi kivonat: Hölzl köszönete a jubileumi ünnepségen való részvételért.

Megjegyzés: Hölzl úgy írja alá magát mind Domkapellmeister.

Budai dalárda levele

Nagy Ágoston egyleti elnök a Pécsi Dalárda igazgatóságának

Jelzet: 37 sz./1867; 1/1867

Dátum: 1867. január 11.

Tartalmi kivonat: Az 1866. évi szilveszteri dalestélyen hallott művek közül szeretnének párat maguknak egy hasonló jellegű farsangi estélyrer.

Megjegyzés: aláírta Nagy Ágoston egyleti elnök és egy számomra kiolvashatatlan jegyző.

MNL BML Pécsi Dalárda kottatára

Mint az már egy ezzel foglalkozó tanulmányban megírtam: a Pécsi Dalárda és a Zenekedvelők egyesülete anyagát nehéz szétválasztani, mivel Várhalmi Oszkárhoz került, ahol a kettő egybeolvadt.³ Jelenleg 47 doboz tartalmazza a teljes anyagot, melynek feldolgozása közel teljes (64 oldal fektett A4-es dokumentum). A kottatárhoz tartozik egy négyzethálós füzetben vezetett, golyóstollal írott inventárium, feltehetőleg a 20. második felelőből, talán amikor az iratanyag a Rét utcába költözött.

Mivel tervek szerint a kottatári anyag külön publikációban fog megjelenni, nem kerül bele a forrásjegyzékbe a már eddig feldolgozott anyag.

---

³ Gusztin Rudolf: „A Pécsi Dalárda repertoárja 1862–1865 között”, *Magyar Zene-történet Online*, 2022. december 5. <https://doi.org/10.23714/mzo.009>

MNL BML, városi anyagok

A fondjegyzék alapján ahol elképzelhető találat:

IV.1003 Pécs Város Tanácsának iratai a) – d)

IV.1103 Pécs Város Bizottmányi Közgyűlésének jegyzőkönyvei (1861)

IV.1104 Pécs Város Közgyűlésének jegyzőkönyvei

IV.1106 Pécs Város Tanácsának iratai (1848-1871) a) – b)

IV.1107 Pécs város polgármesterének iratai (1848-1872)

A gyakorlatban azonban az anyagokat a mutatók alapján kerestem ki, nem praktikus ezt a hatalmas iratmennyiséget átlapozni.

1862. év, 1039

A dalárda az egylet felállításához engedélyt kér.

1862. év, 1792

Schmidt Péter elnök, Felsmann József egyleti titkár levele a polgármester úrnak.

Dátum: 1862. március 25.

Tartalmi kivonat: A Pécsi Dalárda által adott hangverseny tiszta jövedelmét, 235 frt. 20 kr. összeget szeretnének átadni a polgármester a hazai árvízkárosultak megsegítésére.

Megjegyzés: Feltehetően a kalocsai árvízkárosultakról van szó.

1864. év, 3468, Dalárda a pécsi zászlóra a város címerét kéri

Vész Albert egyleti titkár levele Pécs sz. k. város tanácsának.

Dátum: 1864. május 28.

Tartalmi kivonat: Engedélyt kér, hogy egyleti zászlójukba felvehessék Pécs város címerét.

Megjegyzés: 1864 augusztusában kerül sor a Pécsi Dalárda zászlószen-
telésére, ez tehát már az arra való készülés.

1864. év, 3973 Dalárda a pécsi népünnepély tartására engedélyt kér

Nem található a jelzett helyen.

1864. év, 4708, 1864.évi dalárünnepély kivilágítása kapcsán

Puks Ferenc ideiglenes titkár levele Nagy József polgárnagy úrnak.⁴

Dátum: 1864. augusztus 6.

Tartalmi kivonat: Augusztus 14-ről 15-re virradó éjjel rossz idő esetén kéri a polgármestert, hogy intézkedjen a város kivilágításáról. A levelet a Pécsi Dalárda választmánya nevében intézi.

Megjegyzés: Nagy József a dalárda tagja volt, így akár személyes ismeretségben is állhatott Puksch-sal, vagy akár az egész választmánnyal. A ünnepély rendezőbizottmányának is tagja volt Nagy.

1864. év, 4755, 1864. évi dalárünnepélyre meghívás

Spies János alelnök meghívása Pécs város tanácsának.

Dátum: 1864. augusztus 1.

Tartalmi kivonat: Meghívás az augusztus 14., 15. és 16-án rendezendő országos dalárünnepségre. Mellékelve az ünnepség programja. A levelet a Pécsi Dalárda választmánya nevében intézi.

1864. év, 3468, Dalárda város címere végett a zászlón

Nem található a jelzett helyen.

1864. év, 126.440 Angyal Pál ellen erdőmester [?] panasza

Nem található a jelzett helyen. Angyal Pál tagja volt az egyletnek, 1864-ben elnökké választották, így amennyiben ugyanarról a személyről van szó, érdekes adalék lett volna.

---

⁴ Általában Puksch-ként írja nevét.

Polgármesteri iratok

A dalárda az 1862. április 13-i választmányi ülésén említi, hogy a polgármester az április 7-én kelt 121. sz. leiratában jóváhagyja az alapszabályt. A polgármesteri iratok későbbi időpontban kezdődnek, ám a mutatóban (Elnöki jegyzőkönyv 1862. évre) megtalálható ez a bejegyzés (befotózva). A bejegyzés szerint a beadvány a királyi biztostól érkezett 1861 márciusában 334. sz. alatt.

XV.25.h. Röplapok

Nem volt releváns irat.

XV.25.d. Meghívók

Nem volt releváns irat.

MNL BML Kézirattár

Szekunder források, hasznos összefoglalók az adott témában az MNL BML volt főlevéltárosától:

Vargha Dezső: A pécsi dalárda Siklóson, 1913-ban

Vargha Dezső: A pécsi daláda 1894-es zombori útja

Vargha Dezső: A Pécsi Dalkoszorú, a Pécsi Polgári Daloskör /1884/-1892-1950

Vargha Dezső: A pécsi dalosélet 1929-ben, egy átfogó törvényhatósági jelentés alapján

Vargha Dezső: A pécsi polgári dalosmozgalom fejlődése a XIX. század második felében

Vargha Dezső: Adatok a XIX. századi pécsi polgári dalosmozgalom történetéhez

Vargha Dezső: Az 1864-es Pécsi Országos Dalárünnepély és a Pécsi Dalárda zászlószentelése

Vargha Dezső: Az Országos Dalosszövetség dalosversenyei, dalosünnepei (1867-1942)

Vargha Dezső: Az Országos Magyar Daláregylet 1867-es alapítása és annak előzményei

Vargha Dezső: Megemlékezés a pécsi daloshagyományokról az Europa Cantat idején. 1988. VII. 28.

Vargha Dezső: Pécs horvátországi daloskapcsolatai a 19. században

MNL BML, XVI.58. Várhalmi Oszkár karmester irat- és kottahagyatéka

Várhalmi Oszkár (1890–1974) karmester, a Pécsi Dalárda, Pécsi Polgári Daloskör és Zenekedvelők Egyesülete karnagya. Pécs zenetörténetének kutatója, így irathagyatéka értékes forrás a város zenei életének megismerése szempontjából.⁵

Irat típusa	Jelzet	Leírás	Megjegyzés
1. doboz			
fénykép	64.24.22	Hoffer Károly, „A dalkoszorú tb. tagja”	
fénykép	64.24.23	Wachauer Károly	
könyv / traktátus	64.63.31.1	A Pécsi Polgári Daloskör története	
kézirat	61.9.230	Polgári Daloskör története. Működő tagok névsora	
gépiratos	61.9.230	A pécsi polgári daloskör tisztikara. 1884-1934. évről	
könyv / traktátus	64.35.19	Emléklap. A Dunántúli Dalosszövetség Tatai dalünnepére	
2. doboz			
kézirat		Pécsi Polgári Daloskör története. Várhalmi Oszkár feldolgozása 1867-1943. I.	

Irat típusa	Jelzet	Leírás	Megjegyzés
3. doboz			
tagsági kártya	64.111.13.1	Pécsi Dalárda tagsági kártya	
gyászirat	64.114.3	PD tagja, gyászirat	
műsor	61.9.196.47	Dalnoki ünnepély	
műsor	64.113.10.4	Pécsi Dalárda 1864. június 18-i hangversenye	Két oldalas
műsor	64.114.11.4	Dísz-hangverseny műsorozata	
műsor	64.113.10.7.1	Lieder-tafel	
alapszabály	63.466.1	A „Pécsi zene-egylet” alapszabályai. 1873	
könyv	61.9.224	Emléklap a Pécsi Dalárda harmincz éves fennállása alkalmára. 1891	
		A „Pécs város zenei élete. Meghivok. 1876-1951	Ebben az anyagban van egy műsor (az első papír ebben a köteggben), amely szerint Valentin Károly úr kereskedésében lehet jegyet váltani.

Az 5–7. doboz anyaga irreleváns.

⁵ „Várhalmi Oszkár”, *Baranyai neves személyek*, <https://baranyai-digital.hu/neves-szemely/545>

Csorba Győző városi könyvtár, Agócsy hagyaték

Agócsy László (1906–1993) zenepedagógus, karnagy. 1926–1959 között a pécsi ferences templom kántora, 1926–1944 között a Pécsi Polgári Fiúiskola tanára. 1945 őszétől Kodály irányításával dolgozott a Kodály-konceptió gyakorlati bevezetésén Pécsen. Több pécsi kórus karnagya volt, köztük a Szeráfi kórusé. Hagyatéka a városi könyvtárba került.

Dokumentum típusa	Címe, szöveg	Megjegyzés, kiírás
levélboríték	rajta a következő szöveggel: „Pécsi Dalárda. 1934. jun. 8. emléktábla leleplezés”	3 fotó található benne. A Pécsi Dalárda ma napig álló emléktáblájának leleplezését mutatja be. Az egyik fotó hátulján a következő szöveg található: „A P.D. emléktáblájának avatásán [sic] éneklünk. Apáca u. 12. 1934. jun. 8.-án”
plakát		„A királydíjas Pécsi Dalárda” 1933. november 26-i ünnepi hangversenye a Kovács-féle Vigadóban. Műsor: Jelige; Seiber M.: Búcsú (A nürnbergi dalosbét. [1931] kötelező dala.) Wieniawsky: Legenda; Brahms: Walzer; Nachéz: Danses tzigannes. Hege-dűn játsza Kürschner Emánuel. Zongorán kíséri Sass Dezső.

Dokumentum típusa	Címe, szöveg	Megjegyzés, kiírás
		Palmgren: Szülőföldem; Krohn Ilmari: Csönd. A szólót Bihari Sándor operaénekes, a Pécsi Dalárda tagja énekli. Kodály: Szegény vagyok; Várady: Csókpróba. Énekli K. Kalliwoda Olga. Zongorán kíséri Sass Dezső. Kondela-Sik: Babiloni vi-zek mellett... Vezényel: Agócsy László.
könyv	Haksch Lajos: A negyven éves Pécsi Dalárda története (Pécs, 1902)	
tanulmány (különnyomat)	Vargha Dezső: Adatok a Pécsi Dalárda történetéhez (Pécs, 1979)	Eredetileg a <i>Baranyai Helytörténetírás</i> 1979. c. kötetben jelent meg. Elérhető: OSZK, Csorba Győző Könyvtár, PTE Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont.
kotta címlap,	Franc. Seraph. Hölzl: Missa Solemnis.	Szerepel a címlapon a „Pécsi Dalárda” pecsét.
sajtókiadvány	„Tájékoztató a »Röpülj páva« döntője előtt”	Valamelyik könyvben/tanulmányban van benne ez a lap. A cikk alapján semmi köze a dalárdához. Nem tudni, mely folyóiratban jelent meg.

Dokumentum típusa	Címe, szöveg	Megjegyzés, kiírás
tagsági lap		Leírás: A Pécsi Dalárda dalos üdvözlettel köszönti / Szigriszt István urat / és tisztelettel értesíti, hogy a mai napon tartott választmányi ülésén / alapító / tagjai sorába felvette. / Pécs, 1920. évi december hó 6n. Ezt három aláírás (főkar-mester, elnök, főtitkár) követi.
sajtókivágat	S. Zs.: „Emlékezés az első pécsi óvodaalapítóra”	Szigriszt József volt az első óvodaalapító, aki feltehetőleg dalárda-tag volt, bár ezt nem említi a cikk. Nem tudni, mely folyóiratban jelent meg.
kinevezési lap		Leírás: Mi, a Királydíjat nyert Pécsi Dalárda, tisztelettel értesítjük / Agócsy László tanár urat / hogy a f. é. február hó 10n tartott közgyűlésünk egyhangú / lelkesedéssel a P.D. társ-karnagyává választotta. / Pécs, 1947. február hó 10n.

Dokumentum típusa	Címe, szöveg	Megjegyzés, kiírás
		Ezt a titkár és elnök aláírása követi, közte a Dalárda pecsétjével.
tagsági lap		Leírás: Mi, a Királydíjat nyert Pécsi Dalárda, tisztelettel értesítjük / Agócsy László énektanár urat / hogy a f. é. március hó 11n tartott közgyűlésünk egyhangú / lelkesedéssel tiszteletbeli választm. taggá választotta. / Pécs, 1944. március hó 11n. Ezt a titkár és elnök aláírása követi, közte a Dalárda pecsétjével.
sajtókivágat	„Beszélgetés Szigriszt Lajossal, Pécs legrégebbi dalosával és turistájával”	„Akkor még [ti. 1877 környéke] nem volt rádió és minden hangverseny, amit a dalárdák adtak, nagy eseményt jelentettek a kultúréletben.” „Milyen nemzeti erőt lát a magyar dalkultúra ápolásában? Én a lehető legnagyobb lelki erőt látom. Azok, akik még sohasem voltak valamelyik dalárda tagjai, nem is tudják, hogy a magyar nótá milyen nemzetmegtartó

Dokumentum típusa	Címe, szöveg	Megjegyzés, kiírás
		erő. [...] Olyan mély érzés van a magyar dalban, hogy aki nem is magyar, az azzá válik. A nóta teljesen átformálja. A nemzeti érzés ápolására nem ismerek jobb eszközt, mint a magyar nótát.”
levél / köszönőkártya		Kártya elején: „Borsy Jenő”, és egy szárazpecsét. 1933. nov. 16. Szövegkezdet: Kedves Laci! A névünnepem alkalmából... Az aláírást nem tudom kiolvasni.
gyászír		Szigriszt József halálának közlése. Dátum: 1907. augusztus 11. A halálának is ez a dátuma, meg a levélnek. A temetés 12-re van kitűzve.
tanulmány	Vargha Dezső: „Adatok a Pécsi Dalárda történetéhez”, in <i>Baranyai Helytörténetírás</i> (Pécs, 1979)	A szerző által Agócsynak dedikált példány.
tanulmány	László Szita: „Ortsgeschichtsschreiben in	Feltehetőleg felesleges.

Dokumentum típusa	Címe, szöveg	Megjegyzés, kiírás
	Baranya”, in <i>Baranyai Helytörténetírás</i> (Pécs, 1979)	
tanulmány	László Szita: Zavičajna Povliet županija Baranja 1979, in <i>Baranyai Helytörténetírás</i> (Pécs, 1979)	Feltehetőleg felesleges.
kotta	Szabados Béla: Hiszekegy Erkel Ferenc: Hymnus Hoppe Rezső: A reményhez Zarándokok kara Storch: Éji varázs Ei Uchnern[?] (orosz dal) Dal a dalról Goll: Liliomszál Fonj, fonj Bródi[?]: Virág énekek Abt: Vineta Lányi: A magyar nyelv. Brahms: Bölcsődal Demény: Szerenád Álmodtam szépet Májusi zápor után Rákóczi riadója Hoffer Károly: A P.D. jeligéje	tenor ii Pecsét: „1862, Pécsi Dalárda” A kotta Dr. Nádor Tamásnak van dedikálva id. Péterfaly István által 1904. október 23-án. Csak néhány dalt fotóztam be, a többi a tartalomjegyzék alapján írtam be. Ahol hiányzik a szerző, ott lehet, hogy a kottában benne van, de a tartalomjegyzékben nincs.
kotta	Veress Endre: Ave Maria	Dátum a borítón: 1958, Pécs.
kotta	Mozart: Sehnsucht nach dem Frühling / Vágyódás a tavasz után	

Dokumentum típusa	Címe, szöveg	Megjegyzés, kiírás
kotta	Veress Endre: Marchesi la folletta / A kis bohó	
kotta	Lavotta Rudolf: Mezei bokréta	
kotta	Polgár István: Mecseki séta	
kotta, nyomtatott	Két magyar dal. Szépen szól a mecseki dóm nagy harangja..., Lopva járok. Zsz.: Kutor Ferenc. Sz.: Pesti János.	
kotta	Szép várni	
kotta, nyomtatott	Petrovics István (zsz.), Juhász Gyula (sz.): Édes anyám.	
kotta, nyomtatott	Petrovics István (zsz.), Farkas Imre (sz.): Legelső csók...	
	Őszi dalok. Vertessy Gyula: Dal; Farkas Imre: Egyhanguság.	
	1888 jelige: Sárás	
kotta	Petrovics J.: Szent Imre himnusz	
kotta	Szent buzgalom	
kotta	Petrovics: Ave Maria	
kotta	Petrovics J.: Ecce sacerdos	
kotta	St. Petrovics: Missa quinta	
kotta	Petrovics: Mária-ének	
kotta	Petrovics István: Magyar bányászok dala	
kotta	Petrovics: Magyar vihar	

Dokumentum típusa	Címe, szöveg	Megjegyzés, kiírás
kotta	Petrovics J. – Péterfalvi: Magyar álmodás	
könyv	Haksch Lajos: A negyvenéves Pécsi Dalárda története (1862–1902) (Pécs: Taizs József, 1902)	A Pécsi Dalárda elnöke dedikálásával. (Nehéz a nevét kiolvasni.)
kotta	Komische Duette für zwei Singstimmen mit Begleitung des Pianoforte	
kotta	Die beiden Stadtfrüthe Bmeiter Stadtrath	
kotta	Joh. Zagler: Liebchen's Kummer	
kotta	In der Barbierstube. Humoristisches Duett.	
kotta	Eine fidele Gerichtssitzung. Komisches Terzett.	
kotta	Jos. Koch v. Langentreu: Die Plastische Musik.	
kotta	A plasztikus zene / Die Plastische Musik	
kotta	R. Heinze: Komische Scenen für Männer- und Frauenstimmen	
kotta	Julius Otto: Die Liedertafel in China	
kotta	Carl Höpfner: Der Vetter aus Amerika. Komisches Quintett für Männerstimmen	

Dokumentum típusa	Címe, szöveg	Megjegyzés, kiírás
kotta	Moritz Kässmayer: Verlaufener Hund	
kotta	Josef Koch: Heitere Compositionen für Männerchor.	
kotta	Koch von Langentreu: Amor und Merkur	
kotta	M. Kässmayer: Heirathsantrag	

A kották nem relevánsak, a többi iratanyag pedig jellemzően 20. századi, ami a jelenlegi kutatásaim (1846–1868) szempontjából nem elsődleges fontosságú.

Janus Pannonius Helytörténeti Múzeum

Jellemzően 20. századi anyagok találhatóak itt, néhány lazán kapcsolódó anyag azonban található.

Dokumentum típusa	Címe	Megjegyzés
könyv	Tekintetes nemes Baranya Vármegye állandó Bizottmány tagjainak névsora. 1861. (Pécs, 1861)	Táblázatba kiírtam a neveket és foglalkozásokat.
okirat	Hatósági engedély. 1842.	német nyelvű
plakát	A mohácsi dalárda 1863. VIII. 29-én rendezett ének-szavaltat és zeneestélyén előadott darabok műsora. 1863.	Bár a mohácsiakkal nem foglalkozom, érdekes párhuzam.
évkönyv	Évi jelentése Nagy József szabad királyi Pécsvárosa polgármesterének a lefolyt 1857-dik évre	Mivel a dalárda tagjairól és a városi körülményekről mindent tudni akarok, hasznos adalék.
évkönyv	Évi jelentése Nagy József szabad királyi Pécsvárosa polgármesterének a lefolyt 1858-dik évre	Lásd fentebb.
évkönyv	Évi jelentése Nagy József szabad királyi Pécsvárosa polgármesterének a lefolyt 1859-dik évre	Lásd fentebb.
évkönyv	Nagy József szabad királyi Pécsvárosa polgármesterének évi jelentése a lefolyt 1863. évre	Lásd fentebb.
lista	Rendőrbesugók névsora az 1850-es évekből. Buda és Pest városából	Egyes feljegyzések szerint besugók voltak a dalegyletekben is, emiatt lehet érdekes.

Dokumentum típusa	Címe	Megjegyzés
hagyatéki leltár	Hagyatéki leltár. Pozsgai András hagyatéki vagyonáról. Felvette Bánffay Simon pécsi kir. közjegyző. 1887	Bánffay Simon a dalárda első elnöke volt.
gépirat	„Tekintetes Elnökség!” kezdetű levél. Fejléces papír, rajta a „Pécsi Dalárda” az alakulás dátumával és a jellegével.	
érme	A Pécsi Dalárda 25. évi fennállásának emlékére. 1886.	
érme	Magyar Dalosegyesületek Országos Szövetsége 1867–1942	
érme	MDEOSZ 1867–1948	

Pécsi Székesegyházi Levéltár

A Székesegyházi Levéltár elsősre távolinak tűnik, ám mivel a dalárdában számos egyházi zenész vett részt, érdemes volt ebbe az iratanyagba betekinteni, még akkor is, ha eleddig nem hozott eredményt.

Énekesiskola számadásai

Nem volt benne a dalárda szempontjából releváns.

Énekesiskola anyaga

A korai jegyzék lehet az egyetlen releváns, mivel össze lehet vetni, volt-e átfedés a dalárdatagokkal.

Káptalani határozatok

Nem volt benne a dalárda szempontjából releváns.

Szerződések

Nem volt benne a dalárda szempontjából releváns.

Dom Choralisten

Nem volt benne a dalárda szempontjából releváns.

Kottatári jegyzék

Engeszer Mátyás „Evezünk” c. 4 énekhangra írott partitúrája megtalálható a jegyzékben.